

Sygn. akt I ACa 252/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Ewa Jastrzębska
Sędziowie :	SA Anna Bohdziewicz SO del. Ewa Solecka (spr.)
Protokolant :	Małgorzata Korszun

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2014 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa S. W.

przeciwko Gminie (...)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Częstochowie

z dnia 16 października 2013 r., sygn. akt I C 385/12,

prostując w rubrum zaskarżonego wyroku imię powoda na S.,

- 1) oddala apelację;
- 2) nie obciąża powoda kosztami postępowania apelacyjnego;
- 3) przyznaje od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Częstochowie) na rzecz adwokata J. S. 3 321 (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden) złotych, w tym 621 (sześćset dwadzieścia jeden) złotych podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

IACa 252/14

UZASADNIENIE

Powód H. (obecnie S. A.) W. pozwem, który wpłynął do Sądu Okręgowego w dniu 9 sierpnia 2012 r., domagał się unieważnienia aktu zgonu osoby żyjącej i przyznania mu od pozwanej Gminy (...) i Skarbu Państwa zadośćuczynienia w kwocie 166.000 zł.

Na rozprawie w dniu 8 maja 2013 r. powód wskazał, że zadośćuczynienia domaga się jedynie od Gminy (...).

Gmina (...) wniosła o oddalenie powództwa .

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Częstochowie oddalił powództwo oraz przyznał adwokatowi J. S. od Skarbu Państwa kwotę 4 428 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu.

Rozstrzygnięcie powyższe Sąd oparł na następujących ustaleniach :

Powód S. W. urodził się w dniu (...) W akcie urodzenia błędnie zostało wpisane, że nosi imię H. W..

Postanowieniem z dnia 24 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w M. w sprawie I Ns 242/13 sprostował treść aktu urodzenia H. W. urodzonego (...) w B. sporządzonego w Urzędzie Stanu Cywilnego w O. w dniu 30 października 1948 roku pod numerem (...) w ten sposób, że jako imię dziecka w miejsce (...) wpisał (...).

H. W., brat powoda, urodził się w dniu (...) i zmarł w dniu (...) W akcie zgonu jako osobą zmarłą błędnie wpisano H. W. urodzonego w dniu (...)

Postanowieniem z dnia 11 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy w (...) w sprawie I Ns 32/13 unieważnił wydany w dniu 7 lutego 1949 r. przez Urząd Stanu Cywilnego w O. akt zgonu numer (...) H. W. urodzonego (...) w B., zmarłego(...).

W latach 1999 – 2008 powód 9-krotnie przebywał w Wojewódzkim Szpitalu (...) w L. z uwagi na zaburzenia depresyjne, a także objawy abstynencyjne z uwagi na ciągi alkoholowe. U powoda zdiagnozowano również organiczne zmiany w ośrodkowym układzie nerwowym. Ostatni raz był hospitalizowany z uwagi na zaburzenia depresyjne w okresie od 31 marca 2011 r. do 22 kwietnia 2011 r.

O fakcie wystawienia na niego aktu zgonu przez USC w O. S. W. dowiedział się w okresie między 2009 r. a 2010 r.

W ocenie Sądu Okręgowego powód nie wykazał, aby w związku z faktem wystawienia błędnego aktu zgonu poniósł krzywdę uprawniającą go do uzyskania zadośćuczynienia. Nie wykazał, aby informacja o wystawieniu na jego osobę aktu zgonu spowodowała znaczne pogorszenie stanu jego zdrowia psychicznego. Wobec braku podstaw z art. 415 k.c. w zw. z art. 445 § 1 k.c. powództwo, jako niezasadne, zostało oddalone. Podstawą orzeczenia o wynagrodzeniu tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi był art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. prawo o oraz § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu .

Powód zaskarżył powyższy wyrok w całości , zarzucając:

1) naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c., poprzez oddalenie wniosku dowodowego powoda o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego lekarza psychiatry dla stwierdzenia, czy na skutek uzyskania informacji o błędnych wpisach w aktach stanu cywilnego dotyczących stanu cywilnego powoda, w szczególności sporządzenia jego aktu zgonu, powód doznał uszczerbku na zdrowiu, czy miały wpływ na stan jego zdrowia psychicznego i jaki wpływ zdarzenia te mają na jego obecną sytuację zdrowotną,

2) naruszenie przepisów postępowania, a mianowicie art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c., poprzez oddalenie wniosku dowodowego powoda o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków: J. B., J. P., M. P., Z. Z. i W. K., powołanych przez powoda na okoliczność wykazania zasadności powództwa, a w szczególności, że powód to

S. W., oraz że informacja o istnieniu jego aktu zgonu spowodowała u niego zaburzenia psychiczne, które leczy do dnia dzisiejszego, w sytuacji gdy treść przedmiotowych zeznań dotyczyła faktu mającego .

Mając powyższe na uwadze, pozwany wniosł o:

uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie w całości żądań powoda zawartych w pozwie z dnia 26 czerwca 2012 roku,

w każdym zaś przypadku, o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, za obie instancje.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył :

Apelacja była niezasadna .

Sąd Okręgowy dokonał w sprawie dokładnych ustaleń faktycznych co do treści przedmiotowych aktów stanu cywilnego, czasu i sposobu sprostowania ich treści, okresu , przyczyn chorobowych i przebiegu leczenia psychiatrycznego powoda, w tym jego licznych hospitalizacji. Ustalenia te nie były kwestionowane przez powoda, a Sąd Apelacyjny w pełni je akceptuje i przyjmuje za własne.

Apelacja zarzucała, że Sąd I instancji popełnił błąd przyjmując, że wystawienie przez Urząd Stanu Cywilnego w O. aktu zgonu osoby o imieniu i nazwisku H. W. urodzonej (...) w B. spowodowało krzywdę powoda w postaci zaburzeń psychicznych, nerwicowych i depresyjnych.

Twierdzenie to, podobnie jak podnoszone w tym kontekście zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. były niezasadne.

Podejmując decyzję w przedmiocie przeprowadzenia konkretnego dowodu Sąd kieruje się zasadami postępowania dowodowego określonymi w rozdziale 1. działu III tytułu VI księgi I oraz pozostałymi regułami prowadzenia postępowania określonymi w Kodeksie postępowania cywilnego np. postulatem przeciwdziałania nieuzasadnionej przewlekłości postępowania (art.6 § 1 kpc). Zgodnie z art.227 kc, przedmiotem dowodu są fakty mające dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie. Zbędnym jest zatem przeprowadzenie dowodów, które w świetle okoliczności wynikających w sposób nie budzący wątpliwości z pozostałego materiału dowodowego, nie będą miały wpływu na rozstrzygnięcie sprawy.

W kontekście powyższego stwierdzić należy, że oddalenie przez Sąd Okręgowy wniosków powoda o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków J. B., J. P., M. P., Z. Z. i W. K. oraz dowodu z opinii biegłego lekarza psychiatry było decyzją zasadną , nie naruszającą normy art.227 kpc .

Wynika to z faktu , że dokonana przez Sąd I instancji ocena stanu faktycznego i prawnego sprawy dokonana na podstawie zbadanego materiału dowodowego była prawidłowa, logiczna i zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, a wynikający z niej wniosek, iż nie zachodzi adekwatny związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy przedmiotowym sporządzeniem błędnego aktu stanu cywilnego a chorobami psychicznymi i nerwowymi powoda nie stanowił przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów, jak zarzuca apelujący.

Sąd Okręgowy dokładnie i przekonująco uzasadnił, na czym oparł ustalenie, że powód dowiedział się o błędnie wystawionym akcie zgonu na nazwisko H. W. najwcześniej w roku 2009 lub 2010. Zeznając w dniu 11 lutego 2013 r. przed Sądem Rejonowym w M. w sprawie I Ns 32/13 powód jednoznacznie stwierdził : „3 czy 4 lata temu chciałem zawrzeć związek małżeński i wtedy okazało się, że mam metrykę zgonu” . We wniosku inicjującym tamto postępowanie powód napisał : „ Spokój trwał do chwili kiedy chciałem pobrać z Urzędu Gminy metrykę urodzenia w celu zawarcia

nowego związku małżeńskiego, wtedy dowiedziałem się, że nie żyję i nie dostanę metryki.” (akta Sądu Rejonowego w M. sygn.I Ns 32/13, załączone do akt sprawy niniejszej - k. 43). Słusznie zatem Sąd I instancji nie dał wiary twierdzeniom powoda przedstawionym w sprawie niniejszej, jakoby powziął przedmiotową wiadomość już w 1993 r. Przeczą temu obiektywne fakty, układające się w logiczną całość: śmierć żony powoda miała miejsce w 1998 r., a więc dopiero po tej dacie powód mógł planować nowy związek małżeński, powód złożył do prokuratury zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez pracowników Urzędu stanu Cywilnego jesienią 2010 r., wniosek w sprawie o sądowe rozstrzygnięcie co do treści aktu zgonu wystawionego na nazwisko i dane powoda wniesiony został przez powoda w czerwcu 2012 r. (pismo Prokuratury Rejonowej w C. z 12.10.2010 r. – k.5).

Wobec powyższego, nie budziło wątpliwości, że występujące u powoda już od 1999 r. problemy zdrowotne nie zostały wywołane przedmiotową wiadomością. Sam powód zeznał, że jest rencistą od 1993 r. z powodu chorób neurologicznych i psychiatrycznych (k.78). Z dokumentacji medycznej leczenia powoda wynika, że już w 1985 r. w Szpitalu (...) w L. zdiagnozowano u niego zespół zależności alkoholowej (k. 105-106), a wszystkie późniejsze diagnozy konsekwentnie wskazywały jako podłoże problemów psychicznych powoda organiczne zaburzenia nastroju i zespół zależności alkoholowej, badanie TK wykazało zaniki korowe mózgu, odnotowano także, że w latach 90-tych XX wieku powód przeszedł uraz głowy z utratą przytomności (k.9,61,62,105,106,205,209). Dodatkowo tylko wskazać można, że z zapisów lekarzy wynika, iż w rozmowach z nimi powód wskazywał jako przyczyny swego smutku i depresji to, że córki go poniżają, że wszyscy bliscy mu umarli itp., nie wspominał natomiast o przedmiotowym akcie USC (tamże).

Niezależnie od powyższego, podkreślić należy, że w sprawie o ochronę dóbr osobistych kwestia, czy doszło do naruszenia dobra osobistego oceniana jest przez Sąd w kategoriach obiektywnych, a nie w odniesieniu do subiektywnych odczuć danej osoby. Powzięcie wiadomości o tym, że wystawiony został błędnie czyjś akt zgonu z pewnością stanowi okoliczność budzącą negatywne odczucia, przykrość, irytację, niemniej nie jest czynnikiem powodującym wieloletnie poważne zaburzenia psychiczne. Podkreślić należy, że powód otrzymał pouczenia od właściwych instytucji i podjął aktywne działania prawne doprowadzając do unieważnienia przedmiotowego aktu zgonu i ustabilizowania przez to swej sytuacji prawnej.

Z przedstawionych przyczyn, apelacja powoda jako pozbawiona podstaw podlegała oddaleniu, gdyż zaskarżony wyrok jest słuszny, stanowi wynik trafnie dokonanych ustaleń i właściwie zastosowanych przepisów prawa materialnego.

Ponieważ w rubrum zaskarżonego wyroku błędnie wpisane zostało imię powoda, którego prawidłowe brzmienie zostało postanowieniem Sądu Rejonowego w M. z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie I Ns 242/13 sprostowane w akcie urodzenia powoda na (...), o czym wyżej, koniecznym było naprawienie przedmiotowej omyłki w treści wyroku Sądu Okręgowego, na mocy art.350 § 2 kpc.

Orzeczono zatem jak w sentencji oddalając apelację na mocy art. 385 kpc. Na mocy art. 102 kpc Sąd Apelacyjny zdecydował o odstąpieniu od obciążenia powoda kosztami postępowania apelacyjnego, mając na względzie stan zdrowia powoda i jego trudne położenie materialne, które stało się podstawą zwolnienia go od kosztów sądowych co stanowi wypadek szczególnie uzasadniony w rozumieniu powołanego przepisu, zaś o wynagrodzeniu pełnomocnika powoda z urzędu rozstrzygnięto na mocy § 2 ust. 3 w zw. z § 6 pkt. 6 w zw. z § 13 ust. 1 pkt. 2 w zw. z § 19 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j.Dz.U. z 2013 r., poz.461).